Deze bepaling geldt evenwel niet indien de rechtsvordering betreffende inbreuk wordt ingesteld tegen de houder van een ander werkwijzeoctrooi voor de vervaardiging van hetzelfde produkt als het produkt dat het resultaat is van de werkwijze waarop de eiser een octrooi heeft, indien dit andere octrooi vóór de datum van toetreding is verleend.

In de gevallen waarin de omkering van de bewijslast niet van toepassing is, kan de Portugese Republiek de bewijslast voor de inbreuk blijven leggen bij de octrooihouder.

In alle gevallen waarin de omkering van de bewijslast niet van toepassing is op 1 januari 1987, met inbegrip van het geval van octrooien die vóór de toetredingsdatum zijn gedeponeerd, voert de Portugese Republiek met ingang van die datum in haar wetgeving een gerechtelijke procedure in, het zogenaamde „beschrijvende beslag".

Onder beschrijvend beslag wordt een procedure verstaan volgens welke iedere persoon die gerechtigd is een rechtsvordering ter zake van inbreuk in te stellen, bij een op zijn verzoek gedane rechterlijke uitspraak, kan verkrijgen dat een deurwaarder, bijgestaan door deskundigen, op de plaats waar de vermoedelijke inbreukmaker is gevestigd, overgaat tot een gedetailleerde beschrijving van de betwiste werkwijzen, met name door het maken van fotokopieën van technische documenten, al dan niet met zakelijk beslag. In deze rechterlijke uitspraak kan het betalen van een borgsom worden gelast, die bestemd is om aan de vermoedelijke inbreukmaker schadevergoeding toe te kennen wanneer door het beschrijvend beslag schade is veroorzaakt.

3. De Portugese Republiek zal op 1 januari 1992 tot het Verdrag van München van 5 oktober 1973 inzake het Europese Octrooi en tot het Verdrag van Luxemburg van 15 december 1975 (Gemeenschapsoctrooiverdrag) toetreden.

De Portugese Republiek kan zich op artikel 95, lid 4, van het Verdrag van Luxemburg beroepen met het oog op de louter technische aanpassingen die nodig zijn in verband met de toetreding van dat land tot dit Verdrag, met dien verstande evenwel dat zulks in geen geval mag leiden tot uitstel van de toetreding van de Portugese Republiek tot het Verdrag van Luxemburg tot na genoemde datum.

Protocol nr. 20

betreffende de herstructurering van de Portugese ijzer- en staalindustrie

1. Vanaf de datum van toetreding mag, behoudens goedkeuring door de Commissie in het kader van een herstructureringsplan, geen steun worden verleend aan de Portugese ijzer- en staalindustrie. Het plan tot herstructurering van de Portugese ijzer- en staalindustrie moet verenigbaar zijn met de vóór de toetreding aangenomen laatste „Algemene doelstellingen staal".

2. Onmiddellijk bij de toetreding onderzoeken de Commissie en de Portugese Regering gezamenlijk het door de Portugese Regering goedgekeurde en vóór 1 september 1985 officieel aan de Commissie toe te zenden plan, alsmede de levensvatbaarheid van de ijzer- en staalonderneming waarop dit plan betrekking heeft.

3. Ingeval de levensvatbaarheid van deze onderneming aan het einde van een periode van ten hoogste vijf jaar na de toetreding niet op bevredigende wijze zou zijn gewaarborgd, zal de Commissie, na het advies van de Portugese Regering te hebben ingewonnen, aan het einde van het eerste jaar na de toetreding voorstellen dit plan aan te vullen om te bereiken dat deze onderneming aan het slot van de looptijd van dat plan wel levensvatbaar is.

4. Eventuele steun voor de Portugese ijzer- en staalindustrie in het kader van het aanvullende plan als bedoeld in punt 3, zal tevoren en uiterlijk aan het einde van het eerste jaar na de toetreding door de Portugese Regering aan de Commissie worden meegedeeld. De Portugese Regering legt haar projecten alleen met toestemming van de Commissie ten uitvoer.

De Commissie zal deze projecten beoordelen aan de hand van criteria en volgens de procedures die zijn omschreven in de bijlage bij dit Protocol.

5. Gedurende de in artikel 212 van de Toetredingsakte bedoelde periode moeten de Portugese leveranties van EGKS ijzer- en staalprodukten op de rest van de communautaire markt aan de volgende voorwaarden voldoen:

a) de omvang van de Portugese leveranties in de rest van de Gemeenschap in haar huidige samenstelling gedurende het eerste jaar volgende op de toetreding zal door de Commissie, met instemming van de Portugese Regering en na raadpleging van de Raad, worden vastgesteld tijdens het jaar dat aan de toetreding voorafgaat. Ongeacht de situatie mag de omvang van deze leveranties in geen geval lager zijn dan 80 000 ton. Indien de Commissie en de Portugese Regering uiterlijk een maand vóór de datum van toetreding geen overeenstemming hebben bereikt, mogen de door de Portugese ijzer- en staalindustrie tijdens het eerste kwartaal na de datum van toetreding te leveren hoeveelheden niet meer dan 20 000 ton bedragen.

   Indien op de datum van toetreding op dit punt geen overeenstemming is bereikt, zal de omvang van de

leveranties uiterlijk twee maanden na de toetreding door de Commissie, met instemming van de Raad, worden vastgesteld.

Aangezien deze leveranties evenwel moeten worden vrijgemaakt zodra de overgangsregeling is verstreken, kan de omvang van deze leveranties, met het oog op een harmonische overgang, vóór het einde van genoemde regeling worden vergroot, waarbij het peil van het eerste jaar wordt beschouwd als een benedengrens.

Elke verhoging vindt plaats aan de hand van:

— de mate waarin het Portugese herstructureringsplan voortgang vindt, rekening houdend met wezenlijke elementen betreffende het herstel van de levensvatbaarheid van de onderneming en de noodzakelijke maatregelen om deze levensvatbaarheid te bereiken,

— maatregelen in de ijzer- en staalindustrie die na de toetreding in de Gemeenschap eventueel van kracht zijn, zodat Portugal niet minder gunstig wordt behandeld dan derde landen, en

— de wijze waarop de leveranties van EGKS ijzer- en staalprodukten van de Gemeenschap in haar huidige samenstelling aan Portugal zich ontwikkelen;

b) de Portugese Regering verbindt zich ertoe om onmiddellijk bij de toetreding onder haar eigen verantwoordelijkheid en in overleg met de Commissie een stelsel in te voeren voor de controle op de leveranties op de rest van de communautaire markt, zodat de stipte naleving van de kwantitatieve verbintenissen die zijn overeengekomen of vastgesteld uit hoofde van het bepaalde sub a), wordt gegarandeerd.

Dit stelsel moet verenigbaar zijn met andere marktregulerende maatregelen die eventueel worden genomen tijdens de drie jaar volgende op de datum van toetreding en mag de mogelijkheid om de overeengekomen hoeveelheden te leveren niet in gevaar brengen.

De Commissie stelt de Raad op gezette tijden in kennis van de betrouwbaarheid en de doelmatigheid van dit stelsel. Mocht het stelsel ongeschikt blijken te zijn, dan treft de Commissie, met instemming van de Raad, passende maatregelen.

BIJLAGE

Procedures en criteria voor de beoordeling van de steun

1. Alle specifieke of niet-specifieke steun ten behoeve van de ijzer- en staalindustrie, door de Portugese Staat of uit staatsmiddelen gefinancierd in welke vorm dan ook, kan alleen verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt indien daarbij de in punt 2 aangegeven algemene regels in acht worden genomen en aan de bepalingen van de punten 3 tot en met 6 wordt voldaan. Deze steun wordt alleen ten uitvoer gelegd in overeenstemming met de in deze bijlage aangegeven procedures.

Het begrip steun omvat eveneens de steun die door lagere territoriale overheden wordt verleend, alsook de steunelementen die eventueel zijn vervat in de financieringsmaatregelen van de Portugese Staat ten aanzien van de door haar gecontroleerde ijzer- en staalonderneming die niet in aanmerking komen voor het ter beschikking stellen van risicodragend kapitaal volgens de in een markteconomie normale vennootschapsgebruiken.

2. Steun die verleend wordt aan de Portugese ijzer- en staalindustrie, kan verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt op voorwaarde:

— dat de begunstigde onderneming een samenhangend en nauwkeurig omlijnd herstructureringsprogramma uitvoert dat de verschillende herstructureringselementen (modernisering, vermindering van capaciteiten en, zo nodig, financiële herstructurering) omvat en geëigend is haar concurrentievermogen weer op peil te brengen en haar zoveel financiële levensvatbaarheid te geven dat zij onder normale marktomstandigheden uiterlijk bij het verstrijken van de overgangsregeling zonder steun kan functioneren;

— dat dit herstructureringsprogramma in de totale produktiecapaciteit van de begunstigde onderneming niet voorziet in een verhoging van de produktiecapaciteit voor de verschillende categorieën produkten waarvoor de markt geen groei vertoont;

— dat het bedrag en de intensiteit van de aan de ijzer- en staalonderneming verleende steun geleidelijk worden verminderd;

— dat door de betrokken steun geen distorsies van de mededinging worden veroorzaakt en de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad;

— dat de betrokken steun uiterlijk zesendertig maanden na de toetreding wordt goedgekeurd en geen aanleiding geeft tot uitkeringen na het verstrijken van de overgangsregeling, met uitzondering van rentesubsidies of betalingen uit hoofde van garanties voor leningen welke vóór die datum hebben plaatsgevonden.

Bij het nemen van een beslissing over steunverzoeken die haar in het kader van het herstructureringsprogramma bereiken, houdt de Commissie rekening met de bijzondere situatie van Portugal als een van de Lid-Staten die slechts één ijzer- en staalonderneming bezitten waarvan de invloed op de communautaire markt van weinig betekenis is.

3. Steun ten behoeve van investeringen in de ijzer- en staalindustrie kan verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt op voorwaarde:

— dat het betrokken investeringsprogramma vooraf aan de Commissie is gemeld, indien zulks overeenkomstig Beschikking nr. 3302/81/EGKS van de Commissie van 18 november 1981 houdende voorschriften met betrekking tot de door de ondernemingen van de staalindustrie ter zake van hun investeringen te verstrekken inlichtingen of latere beschikkingen vereist is;

— dat het bedrag en de intensiteit van de steun worden gerechtvaardigd door de omvang van de herstructurering, met inachtneming van de structurele problemen van het gebied waar geinvesteerd wordt, en beperkt blijven tot hetgeen daartoe noodzakelijk is;

— dat het investeringsprogramma voldoet aan de in punt 2 genoemde criteria en aan de „Algemene doelstellingen staal", met inachtneming van een eventueel door de Commissie dienaangaande uitgebracht met redenen omkleed advies.

Bij de beoordeling van dergelijke steun houdt de Commissie rekening met de mate waarin het betrokken investeringsprogramma bijdraagt tot andere doelstellingen van de Gemeenschap, zoals innovatie, energiebesparing en bescherming van het milieu, met dien verstande dat de regels van punt 2 in acht moeten worden genomen.

4. Steun ter dekking van de normale kosten die voortvloeien uit het gedeeltelijk of volledig sluiten van installaties in de ijzer- en staalindustrie kan verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

De kosten die in aanmerking komen voor deze steun zijn de volgende:

— uitkeringen aan werknemers die zijn ontslagen of vervroegd gepensioneerd worden, voor zover deze uitkeringen niet vallen onder de steun uit hoofde van artikel 56, lid 1, sub c), of lid 2, sub b), van het Verdrag;

— schadeloosstellingen die verschuldigd zijn aan derden wegens de opzegging van overeenkomsten, met name inzake de levering van grondstoffen;

— uitgaven die het voor een ander industrieel gebruik geschikt maken van het terrein, de gebouwen en/of de infrastructuur van een gesloten produktie-installatie met zich brengt.

Sluitingssteun waarmee geen rekening kon worden gehouden in de uiterlijk binnen achttien maanden na de toetreding aangemelde programma's kan, bij wijze van uitzondering in afwijking van het bepaalde in punt 4 van het Protocol nr. 20 en punt 2, vijfde streepje, van deze bijlage, na deze datum bij de Commissie worden aangemeld en na het verstrijken van een termijn van zesendertig maanden volgend op de toetreding worden goedgekeurd.

5. Steun ter vergemakkelijking van de werking van bepaalde ondernemingen of installaties kan verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt op voorwaarde:

— dat deze steun onlosmakelijk deel uitmaakt van een herstructureringsprogramma als omschreven in punt 2, eerste streepje;

— dat deze steun geleidelijk althans eenmaal per jaar wordt verminderd;

— dat de intensiteit en het bedrag van de steun beperkt blijven tot hetgeen volstrekt noodzakelijk is voor de voortzetting van de werkzaamheden tijdens de herstructureringsperiode en gerechtvaardigd worden door de betekenis van de ondernomen herstructurering, rekening houdend met eventueel verleende investeringssteun.

Bij de beoordeling van dergelijke steun houdt de Commissie rekening met de problemen waarmede de betrokken eenheid of eenheden en het betrokken gebied of de betrokken gebieden te kampen hebben, alsmede met de neveneffecten van de steun voor de mededinging op andere markten dan de staalmarkt, met name de vervoermarkt.

6. Steun aan ijzer- en staalondernemingen ter dekking van haar kosten van research- en ontwikkelingsprojecten kan verenigbaar worden geacht met de goede werking van de gemeenschappelijke markt op voorwaarde dat een der doelstellingen van het betrokken research- en/of ontwikkelingsproject wordt gevormd door:

— een vermindering van de produktiekosten en met name energiebesparing of een produktiviteitsverbetering;

— een verbetering van de kwaliteit van het produkt;

— een verbetering van de prestaties van de ijzer- en staalprodukten of een uitbreiding van de gebruiksmogelijkheden van staal;

— een verbetering van de arbeidsomstandigheden op het gebied van gezondheid en veiligheid.

Het totale bedrag van alle te dien einde verleende steun mag niet meer bedragen dan 50 % van de voor steun in aanmerking komende kosten van het project. De voor steun in aanmerking komende kosten zijn de kosten die rechtstreeks verband houden met het project, met name met uitsluiting van alle uitgaven voor investeringen in produktiemethoden.

7. De Commissie wint, voordat zij haar standpunt bepaalt, bij de Lid-Staten advies in over de belangrijkste steunvoornemens waarvan zij door de Portugese Regering in kennis is gesteld. Zij stelt alle Lid-Staten in kennis van het door haar inzake elk steunvoornemen ingenomen standpunt.

Indien de Commissie, na de belanghebbenden te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken, vaststelt dat een steunmaatregel niet verenigbaar is met het bepaalde in deze bijlage, stelt zij de Portugese Regering daarvan bij beschikking in kennis. Artikel 88 van het Verdrag is van toepassing wanneer de Portugese Regering genoemde beschikking niet naleeft.

8. De Portugese Regering brengt de Commissie halfjaarlijks verslag uit over de in de voorgaande zes maanden verstrekte steun, over het gebruik dat daarvan is gemaakt en over de in deze periode bereikte resultaten op het gebied van de herstructurering. Deze verslagen moeten gegevens bevatten over alle financiële maatregelen welke door de Portugese Staat of door de regionale of plaatselijke autoriteiten zijn genomen met betrekking tot de ijzer- en staalonderneming van de overheid. Zij moeten binnen twee maanden na het eind van elk halfjaar worden ingezonden in een door de Commissie aan te geven vorm.

Het eerste desbetreffende verslag zal betrekking hebben op gedurende het eerste halfjaar volgend op de toetreding verstrekte steun.